

קהלת – פרק ה' - נאום הירא

I Samuel 15:22

And Samuel said, 'Has Hashem as great delight in burnt-offerings and sacrifices as in heeding the voice of Hashem? Behold, to obey is better than sacrifice, and to listen than the fat of rams.

Bamidbar 7:89

When Moses went into the Tent of Meeting to speak with Hashem, he heard his voice speaking to him from above the cover that was on the ark of the Testimony, from between the two cherubim; and He spoke to him.

Breishit 3:8

They heard the voice of Hashem, God, walking in the garden in the breeze of the day and the man and his wife hid from before Hashem, God, among the trees of the garden.

1. שמ"א טו:כב

וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֹפֵץ לִיקַוֵּץ בְּעֹלוֹת וּזְבָחִים כְּשֹׁמֵעַ בְּקוֹל יְקֹנֵק - הֲנֵה שֹׁמֵעַ מִזְבַּח טוֹב לְהִקְשִׁיב מִחֻלָּב אֵימָלִים :

2. במדבר ז:פ"ט

וּבָבֹא מֹשֶׁה אֶל־אֱלֹהִים מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל מִדַּבֵּר אֵלָיו מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדוּת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִּים וַיְדַבֵּר אֵלָיו :

3. בראשית ג:ח

(ח) וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְקֹנֵק אֱלֹהִים מִתְּהֵלֵךְ בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְקֹנֵק אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגֵּן :

4. רש"ר הירש ויקרא י'

נתבונן עוד באזהרות שנאמרו לשלמה בעת בניית בית המקדש ולאחר השלמתו (מלכים א ו, יב-יג; ט, טו, ג-ט). כל אלה מכריזים באופן חד משמעי, שערך המקדש וקרבתו תלוי במידה שבה אנו ממלאים את חובתנו לה'. נתבונן עוד בבני אהרן שמתו בגלל עוון קרבנם: אש ה' אכלה אותם, באותה עת שאש זו עצמה קיבלה את קרבן העם, ובכך הביעה את הסכמת ה' והוכיחה ששכינת ה' שורה בקרב העם. הדבר מפריד תפיסה מוטעית כזו של ערך הקרבנות. מיתת בני אהרן היא גם מחאה ברורה נגד כל שרירותיות סובייקטיבית בתחום מעשי עבודת ה' שלנו.

Nedarim 9a

Braitā: "Better that you should not vow..." (Ecclesiastes 5:4), better than both this and that is one who does not take a vow at all. This is the statement of Rabbi Meir. Rabbi Yehuda says: Better than both this and that is one who vows and pays.

Nedarim 22a

Rabbi Natan says: One who vows is considered as if he built a personal altar outside the Temple, which is prohibited, and one who fulfills this vow is considered as if he sacrifices an offering on it.

Shulchan Aruch YD 203

1. Do not become accustomed to making vows. Anyone who vows, even if they keep them, is called evil and is called a sinner.
2. A person who delays their vow, their notebook is opened.
3. One who vows is considered as if they built a forbidden altar, and one who fulfills the vow is as if they sacrificed a forbidden sacrifice, for it is better to annul the vow. This is the case in normal vows, but in the case of *hekdesh* vows it is obligatory to fulfil them, and one should only have them annulled in extenuating circumstances. RAMA: This is the case, too, when one makes an oath, that they should only seek annulment in extenuating circumstances.
4. One should be careful not to vow in any matter. Even *tzedaka* should not be vowed; rather, if one has what to give, they should immediately give it, and if not, they should not vow until they have it. And if one is part of the *tzedaka*-distribution process, it should be done while stating "This is not a vow!"

Sota 48b

Rabbi Eliezer the Great says that whoever has bread in his basket to eat today and says: What shall I eat tomorrow, he demonstrates a lack of faith.

5. נדרים ט.

דִּתְנִינָא: (קהלת ה) "טוב אֲשֶׁר לֹא תִדַּר וְגו'...", טוֹב מְזָה וּמְזָה — שְׁאִינוּ נוֹדֵר כָּל עֵיקָר, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: טוֹב מְזָה וּמְזָה נוֹדֵר וּמְשַׁלֵּם.

6. נדרים כב.

דִּתְנִינָא, רַבִּי נֶתָן אוֹמֵר: הַנוֹדֵר כְּאִילוּ בָּנָה בְּמָה, וְהַמְקַיְימוֹ כְּאִילוּ מִקְרִיב עָלָיו קָרְבָן.

7. שולחן ערוך יורה דעה סימן רג

סעיף א: אל תהי רגיל בנדרים. כל הנודר, אף ע"פ שמקיימו, נקרא רשע ונקרא חוטא.
סעיף ח: איחר אדם נדרו, פנקסו נפתחת.
סעיף ג: הנודר, כאילו בונה במה בשעת איסור הבמות; והמקיימו, כאילו הקריב עליה קרבן, שטוב יותר שישאל על נדרו. והני מילי בשאר נדרים, אבל נדרי הקדש מצוה לקיימן. ולא ישאל עליהם אלא מדוחק (וכן אם נשבע על איזה דבר, לא ישאל עליו אלא מדוחק) (מרדכי פ"ג דשנזועות נשם מוהר"ם וע"פ ע"כ"ס"ר"ל)
סעיף ד: צריך לזוהר שלא ידור שום דבר, ואפילו צדקה אין טוב לידור; אלא אם ישנו בידו, יתן מיד; ואם לאו, לא ידור עד שיהיה לו. ואם פוסקים צדקה וצריך לפסוק עמהם, יאמר: בלא נדר.

8. גמ' סוטה מח:

דִּתְנִינָא, רַבִּי אֶלְעָזָר הַגָּדוֹל אוֹמֵר: כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ פֶת בְּסֻלוֹ וַיֹּאמֶר "מָה אוֹכֵל לְמָחָר" — אֵינוֹ אֶלָּא מְקַטְנֵי אַמְנָה